

historiske Kort, fra sumeriske Fremstillinger, over Antikens gradvis mere og mere omfattende „Verdenskort“, gennem Middelalderens pittoreske Kortfantasier til Opdagelsesaarhundredets praktiske Sø-kort, — sluttende med de Witt's Verdenskort (1700). Mod disse Reproduktion kan invendes, at de ofte er noget summarisk udført og lovlige smaa reproduceret. Fotografiske Gengivelser af Peutinger- og Herefort-Kortene f. Eks. giver til Gengæld Detailler.

Billederne er hovedsagelig Gengivelser af ældre Instrumenttyper, f. Eks. Tycho Brahes Azimutalkvadrant.

Et Register med over 500 Personnavne gør tillige Bogen til et nemt Opslagsværk — ikke for hvem, der søger personalhistoriske Oplysninger; det udelukkes af den koncentrerede Stil —, men for den, der ønsker Oplysning om en Geografs historiske Placering og Orientering om hans Betydning for Fagets Udvikling.

Axel Schou.

J. A. Steers: Scolt Head Island. 22×12 cm, 250 S., 34 Tavler, 1 Kort. Cambridge 1934.

Paa den ubeboede og fredede Scolt Head Island ved Kysten af Norfolk har man i de senere Aar foretaget en Række Undersøgelser af geologisk, zoologisk og botanisk Art. Under Redaktion af Lederen J. A. Steers har de forskellige Medarbejdere i selvstændige Af-snit givet korte Beretninger om deres specielle Arbejdsfelter; Resultatet er blevet en almindelig Oversigt over et meget ejendommeligt Stykke Natur, der i visse Henseender minder om Jyllands Vestkyst og de frisiske Øer.

Scolt Head Island rummer et veludviklet Klitlandskab og en Marsk i Dannelse. Derimod er Vaden ret svagt udviklet i Sammenligning med den frisiske, og paa Grund af den store Tidevands-højde og de stærke Tidevandsstrømme er hele denne Del af Landskabet af een fra det danske Vadehav afvigende Type.

Hele Øen er en ganske ung Dannelse, Skelettet er et System af Strandvolde overlejret af Klit, paa hvis Inderside der dannes en Marsk. Steers har behandlet Øens geologiske Udvikling og dens fysiografiske Forhold, Godwin har ved Hjælp af Pollenanalyser bestemt Mosers Alder og derigennem bidraget til at oplyse Jord-skorpebevægelsen efter Istiden i denne Region, og Botanikeren Chapman har givet en meget interessant Behandling af Plante-væksten og dens Kaar; endelig har Professor Debenham afsluttet Skildringerne med en Oversigt over Arbejdsprogrammet.

Arbejdet indeholder en Mængde interessante Iagttagelser og Undersøgelser og staar i nær Relation til en Serie af Foretagender,

som i de seneste Aar er sat i Gang ved Nordsøens Kyster. Holland er repræsenteret ved den store Undersøgelse af Zuider-Søen og Station den Helder, Tyskland ved Senckenberg am Meer i Wilhems-haven, Laboriet i Büsum (Eiderstedt) og List og Danmark ved Skalling-Laboriet.

Niels Nielsen.

Ernst Hermann: Gletscher und Vulkane. 312 S. (18×11 cm).
Volksverband der Bücherfreunde. Berlin 1934.

Ernst Hermann deltog 1925 i Hans Recks Ekspedition til Vulkanen Santorin og har senere foretaget talrige Rejser til Højjælds-omraaderne i Europa og navnlig til Island, hvor han har udført glaciologiske Studier bl. a. ved Vatnajökulls Nordrand. I Sommeren 1934 berejste han Vatnajökull og naaede efter store Anstrengelser frem til Udbrudstedet af April 1934.

Nærværende Bog har den Opgave i en almenforstaaelig Form at bringe en Oversigt over de stærke Naturkræfter, Is og Vulkanisme, og det maa siges som Helhed at være lykkedes.

Ganske vist er Bogen noget uensartet i Kompositionen, idet visse Afsnit er meget populært fremstillede, medens andre indeholder saa meget Stof, at man kan bruge Bogen som Haandbog, men hele Arbejdet er let læseligt og velskrevet og vil utvivlsomt finde mange Læsere og opfylde en Mission i Oplysningens Tjeneste.

Niels Nielsen.

Geodætisk Institut: Hjemstavnskort over København. København 1932.

Ved et Samarbejde mellem Geodætisk Institut og Kommunalærer Alfred Jeppesen, Skoleinspektør Jørgen J. Jørgensen, Museumsinspektør Poul Müller samt Viceskoleinspektør Th. Nørlyng er der nu fremkommet en Kortbog over Storkøbenhavn til Brug ved Hjemstavnsundervisningen i Folkeskolens ældste Klasser. Kortet indeholder 4 Tidskort (1200, 1658, 1850 og 1932), et Oversigtskort over København og Omegn medtagende hele Amager, Glostrup, Ballerup, Furesøen og Strandmøllen samt et særligt Kort over Dyrehaven. Hovedmassen af Kortene, ialt 11, fremstiller Byens forskellige Kvarterer.

Udførelsen er smuk, Beskrivelsen let læselig og vel afvejet. Kun burde Jernbanerne paa Kvarter-Kortene have staaet i sort. De fremtræder ret svagt til Trods for, at de jo dog er et meget iøjnefaldende Led af Bybilledet.